

Heppensesteenweg 91 te Beverlo (gemeente Beringen)

Programma van Maatregelen

Auteur:

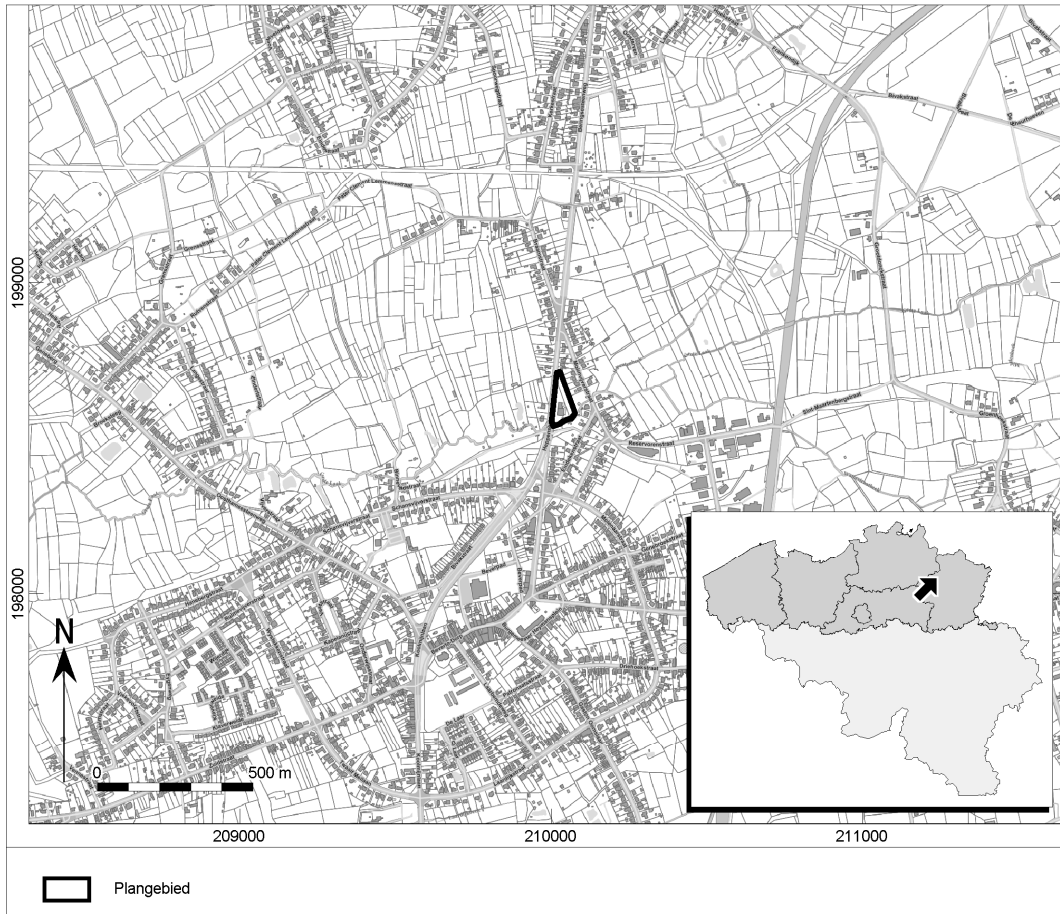
Jeroen Vermeersch

Autorisatie:

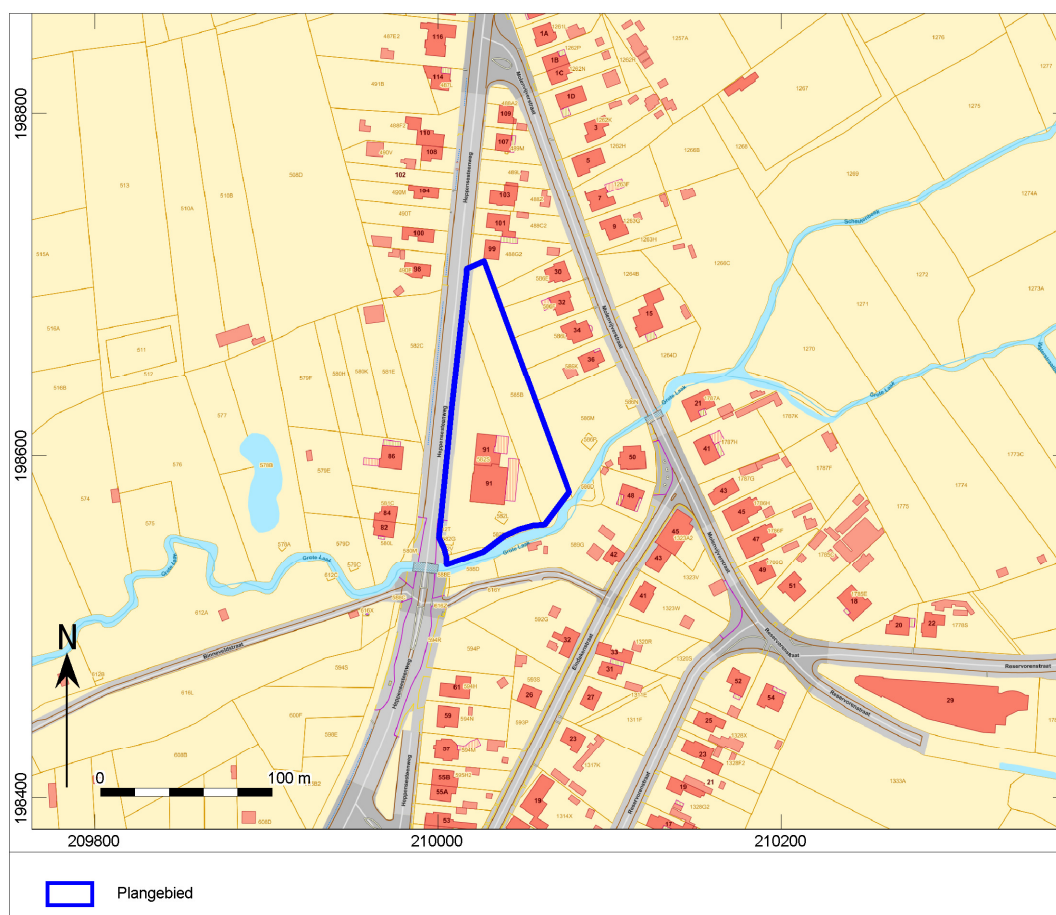
X. Alma (OE/ERK/Archeoloog/2016/00094)

1 Inleiding

In opdracht heeft Vlaams Erfgoed Centrum in maart 2017 een archeologienota opgesteld naar de archeologische waarde van de locatie Heppensesteenweg 91 te Beverlo (gemeente Beringen) (afb. 1 en 2). De archeologienota bestaat uit een bureauonderzoek en is uitgevoerd naar aanleiding van de voorgenomen nieuwbouw van een tankstation-servicecenter/shop.

Afb. 1. Locatiekaart van het plangebied.

Afb. 2. Aanduiding van het uit te voeren archeologisch onderzoek op het plan van de bestaande toestand op het terrein.

Op basis van het bureauonderzoek werd duidelijk dat er op basis van aardkundige, archeologische en historische bronnen er slechts een erg lage kans is op het aantreffen van archeologische resten of sporen in het plangebied. Er is een beperkte potentie voor resten uit het Laat-Paleolithicum en het Mesolithicum. Deze resten kunnen verband houden met tijdelijke/korte activiteiten langs de beek, al bestond het plangebied uit grinden die door de beek zijn afgezet. Dit zijn echter geen sedimenten die als loopvlak zullen gebruikt zijn voor de verwerking en het eten van voedsel.

De ondergrond bestaat uit mariene sedimenten, afgezet tijdens het Tertiair. Tijdens de laatste ijstijd zijn er in het plangebied fluviatiele sedimenten afgezet bestaande uit grindhoudend zand. Vervolgens zijn er tijdens het Holocene jongere fluviatiele afzettingen afgezet bestaande uit zandlemige sedimenten. Het plangebied bestaat dan ook uit een (zeer) natte zandleembodem die langsheen de Grote Laak ook een veensubstraat bevat. In de omgeving zijn een beperkt aantal archeologische resten gekend, daterende vanaf de Metaaltijden, deze laatste is in een veensubstraat aangetroffen. In het plangebied zelf zijn geen archeologische of bouwhistorische waarden gekend. Dit is te verklaren vanwege de erg natte bodem die het onaantrekkelijk maakt voor bewoning en voor cultivatie van de bodem.

Op basis van de landschappelijke ligging van het plangebied kan dan ook een lage verwachting toegekend worden voor vondstensites uit het Paleolithicum en Mesolithicum en sporen- of vondstensites vanaf het Neolithicum. Dit betekent echter niet direct dat archeologische sporen of vondsten kunnen worden uitgesloten.

De aard en omvang van de geplande werken is dusdanig dat de werken geen of nauwelijks impact zullen hebben op een potentieel archeologisch niveau. Dit om meerdere redenen. Deels vinden de werken plaats binnen bestaande verstoringen of bestaand gabarit. Tevens heeft het overgrote deel van de geplande werken, nl aanleg wegnis / bestrating, een beperkt dieptebereik tot 30 cm – MV. In combinatie met de middels het DTM aangetoonde ophoging van het plangebied, mag daarmee verondersteld worden dat een archeologisch niveau (voor zover aanwezig) niet tot zeer beperkt binnen het bereik van de geplande werken

Heppensesteenweg 91 te Beverlo (gemeente Beringen)

zal liggen. Alleen de lokale, diepere werken (i.c. de aanleg van de opslagtanks) zullen daarmee mogelijk tot het oorspronkelijke maaiveld en daarmee tot een potentieel archeologisch niveau reiken. De oppervlakte van deze ingrepen is echter zeer beperkt.

2 Gemotiveerd advies

Het programma van maatregelen geeft een gemotiveerd advies over het al dan niet moeten nemen van maatregelen voor de omgang met archeologisch erfgoed bij bodemingrepen, beschrijft de aard daarvan en de uitvoeringswijze van deze eventuele maatregelen.

Het bevat de volgende onderdelen:

- Volledigheid van het onderzoek

Voor dit assessment konden de nodige bronnen onderzocht worden om op een gegronde wijze een advies te formuleren met betrekking tot het plangebied.

Op basis van het bureauonderzoek werd duidelijk dat de ondergrond van het plangebied bestaat uit mariene sedimenten, afgezet tijdens het Tertiair. Tijdens de laatste ijstijd zijn er in het plangebied fluviatiele sedimenten afgezet bestaande uit grindhoudend zand. Vervolgens zijn er tijdens het Holocene jongere fluviatiele afzettingen afgezet bestaande uit zandlemige sedimenten.

Het plangebied bestaat dan ook uit een (zeer) natte zandleembodem die langsheen de Grote Laak ook een veensubstraat bevat. In de omgeving zijn een beperkt aantal archeologische resten gekend, daterende vanaf de Metaaltijden, deze laatste is in een veensubstraat aangetroffen. In het plangebied zelf zijn geen archeologische of bouwhistorische waarden gekend. Dit is te verklaren vanwege de erg natte bodem die het onaantrekkelijk maakt voor bewoning en voor cultivatie van de bodem. Thans is het plangebied ook met ca. 0,8 m opgehoogd, wat blijkt uit de hoogtemodellen.

De verwachting op vondstensites uit het Paleolithicum en Mesolithicum wordt daarmee laag ingeschat, evenals de kans op sporen- en vondstensites vanaf het Neolithicum.

- De aanwezigheid van een archeologische site:

De aanwezigheid van een archeologische site kan niet uitgesloten, al is de verwachting daarop voor alle periodes laag. Echter, de geplande werken zullen om meerdere redenen niet tot nauwelijks impact hebben op een potentieel archeologisch niveau. Ten eerste valt een deel van de werken samen met bestaande verstoringen / huidig gabarit. Daarnaast zijn er duidelijke aanwijzingen voor ophogingen binnen het plangebied en zal het merendeel van de geplande werken dermate ondiep bereik hebben dat deze inclusief marges binnen de ophogingen zullen vallen. Tot slot zullen de werken met een dieper bereik een beperkte omvang hebben en daarmee nauwelijks schade toe kunnen brengen aan een potentieel archeologisch niveau

Omdat er geen verder onderzoek wordt aanbevolen dient er ook geen programma van maatregelen opgemaakt te worden.

2.1 Randvoorwaarden

Indien er tijdens de werken toch archeologische sporen/vondsten worden aangetroffen is er de wettelijke verplichting om dit te melden aan Onroerend Erfgoed.¹

¹ artikel 5.1.4. van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en artikel 5.1. van het Onroerenderfgoedbesluit